

Els cavallers del rei

Tonke Dragt. «Carta al rei». Traducció de Gustau Raluy i Caroline de Jong. Il·lustracions de l'autora. Col·lecció Narrativa Singular. Editorial Cruïlla, Barcelona, 2009/2012. A partir 12 anys. Pàgs. 473. Preu paper: 20,00 €.

Es commemora aquest 2012 el cinquantenari de la publicació de la novel·la 'The brief voor de koning' (Editorial Leopold, Amsterdam, 1962) que va representar, si no la sortida a la llum pública de l'autora i il·lustradora Tonke Dragt, sí que la repercussió més important com a autora del que seria després la seva obra.

'Carta al rei', publicada inicialment en neerlandès i traduïda a diverses llengües, ha venut, només als Països Baixos, segons els seus editors, més d'un milió d'exemplars. Potser per això i també per la qualitat literària de la novel·la, va ser considerat pels

holandesos el millor llibre juvenil dels últims cinquanta anys. Als països de literatures desenvolupades, els premis infantils i juvenils a obra publicada distingeixen les obres dels autors del país que els atorga, contràriament del que passa aquí, on la literatura pròpia queda sovint reduïda a una simple menció enmig de les obres d'importació.

Antonia Johanna Dragt, que utilitza literàriament el pseudònim de Tonke Dragt, va néixer el 12 de novembre del 1930 a Batavia, aleshores les Índies Orientals Holandeses, actualment la Jakarta d'Indonèsia. La infantesa de l'autora va transcórrer en una època convulsa mundialment, cosa que va fer que, d'adolescent, junt amb la seva mare i la seva germana, passés tres anys presonera en un camp japonès, del 1942 al 1945, que li va servir per començar a descobrir la vocació de l'escriptura. Després de la Segona Guerra Mundial, amb la seva família, es va traslladar als Països Baixos. Va estudiar a l'Escola de Belles Arts de l'Haia on posteriorment va exercir de professora de dibuix en escoles de secundària.

Però la seva activitat professional es va decantar decididament per la literatura i la il·lustració, marcada sobretot per una sensibilitat especial pel medi ambient que més endavant aplicaria en altres obres més pròpies del gènere de la ciència-ficció. 'Carta al rei', adaptada, en els últims cinc anys, al teatre musical i al cinema, és la novel·la que reflecteix més profundament aquesta tendència d'amor a la natura de l'autora.

Per exaltar la plenitud del paisatge que Tonke Dragt descriu en la novel·la, l'autora recorre a l'Edat Mitjana. Els cavallers de l'època es mouen en la novel·la com a únics protagonistes corals al voltant de dos adolescents, de quinze o setze anys, Tiuri i Piak, el primer, escuder, fill d'un cavaller, i a punt de ser nomenat també ell cavaller pel rei de Dagonaut; el segon, un jove muntanyenc que viu amb l'ermità i savi Menaures.

La novel·la, amb il·lustracions només com a introducció de cadascuna de les vuit parts en les quals està dividida, compta també amb la reproducció d'un plànol cartogràfic de la Gran Serralada, dividida en l'Est i l'Oest, amb els reialmes d'Unauwen i Dagonaut, a banda i banda, i amb un enemic comú al Sud, els cavallers d'Eivalan.

Boscós frondosos, boscós traïdors, boscós enigmàtics, muntanyes com si fossin Encantats, valls, rius i plans, viles i ciutats medievals mitjanes, hostals, castells, senyors feudals, costums de la cavalleria, escuts i espases, anells per als cavallers fidels i hosts de cavalleria que es busquen, o bé per perseguir-se o bé per ajudar-se: Cavallers Rojos, Cavallers Grisos, Cavallers Negres...

'Carta al rei' es converteix en un viatge iniciàtic dels dos joves adolescents principals del relat: Tiuri i Piak. En aquest viatge, l'honestedat, el risc, l'esperit de servei —la missió encomanada—, l'amistat i, molt de passada —potser perquè als anys seixanta del segle passat el tema no era tan habitual en literatura juvenil— l'amor cortès només insinuat entre Tiuri i la donzella Lavínia.

La versió catalana —a quatre mans entre Gustau Raluy i Caroline de Jong— ajuda a mantenir la qualitat de l'original que es distingeix per un estil que aparentment és senzill, però que s'enriqueix amb un llenguatge precís, descriptiu, ple de sensacions i de color, de tal manera que fa viure el paisatge i fa sentir els passatges més d'aventura i perill en els quals es troben immersos els dos joves protagonistes al llarg del seu viatge, des del reialme de l'oest al reialme de l'est.

Els valor de l'honor, el deure i les referències molt sibil·lines, sense abusar-ne, de la tradició i el folklore, la influència artúrica i la cort medieval, sempre al servei dels principis del bé i del mal, s'alternen en un viatge d'anada i tornada amb recompensa evident per l'esforç i la missió duta a terme.

Tot comença amb aires de misteri: la nit de reflexió abans de ser nomenat cavaller, el jove Tiuri no pot parlar amb ningú i no respondre a cap crida de l'exterior. Però un estrany, des de fora, li demana que porti una carta secreta al rei Unauwen, al reialme de l'Est, després de trobar-se al bosc amb el Cavaller Negre de l'Escut Blanc. El jove, malgrat que pugui perdre el dret de ser nomenat cavaller per trencar el pacte, acaba cedint a la petició i és així com entra en una aventura d'enemics i amics, de malvats i generosos, d'enganys i de veritats que li fan descobrir no només com és el món sinó com vol que sigui i com vol ser, en un futur, ell mateix.
